

Jsme spaseni v naději; naděje však, kterou je vidět, není už naděje. Kdo něco vidí, proč by v to ještě doufal? Ale doufáme-li v to, co nevidíme, trpělivě to očekáváme. Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle. (Řím 8,24-27)

Píseň: 370 *Jak čerstvých vod jelen žádá* (pěv. sbor)

Modlitba:

Pane Bože,

bez tebe by byl kostel jen hromadou poslepovaných cihel, bible jen stohem popsaného papíru, dnešek nesmyslným zábleskem. Děkujeme, že jsme tě potkali jako dárce života, smyslu, budoucnosti. Děkujeme za uplynulé dny. Za lidi a lidskost, za slova a vtip, za překonané bolesti, za modlitby, které jsi slyšel. Za dobré nápady, vydařená setkání, odpuštěné viny. Za to, když jsme našli sílu uznat chybu a omluvit se. Za to, že jsme se dokázali smířit s věcmi, které se nedají změnit. Děkujeme za děti a za rodiče, kteří s nimi mají trpělivost. Děkujeme za ty, kteří se s úsměvem starají o staré rodiče. Děkujeme za učitele, kteří učí s láskou a nadšením. Děkujeme za politiky, kterým jde o dobro a spravedlnost. Děkujeme za chvíle, kdy se nám daří vyjít ven ze svých ulit, rozhlédnout se, otevřít se světlu od tebe a nechat je odrazit se k někomu dalšímu. Neúnavně nás voláš, vytahuješ, povzbuzuješ. Děkujeme...

Čtení: Sk 2,37-47

Píseň: Svítá 278 - *Přijď již, přijď Duchu stvořiteli* (EZD 675)

Text: Mt 6,5-8 (Jak se modlit) a Lk 7,11-17 (Vdova z Naim a Ježíš)

Kázání:

Není to snadné s člověkem, který má ve všem jasno, nepřipouští diskusi, drží svou pravdu. Neudělá pauzu v řeči, neudělá pauzu v sobě, aby mohl vyslechnout názor druhého člověka.

Má to s námi těžké Pán Bůh, když jsme takoví. Když mu nedáme prostor. Když si neuděláme čas, když na něj zapomeneme,

ale taky když jej zahrneme zbožností. Svou zbožností. Když se víra, náboženství, církev stane naší aktivitou. Když se diakonie stane (jen) aktivitou.

Dnes je svatodušní neděle. Chci spojit události, které s ní souvisejí a které si máme dnes připomenout. Naše církev určila svatodušní neděli jako Den Diakonie, zároveň je tato neděle něčím jako narozeninami církve. Jak to spolu souvisí? A jak to souvisí s naším dnešním tématem z Kázání na hoře - modlitbou?

Svatodušní nedělí vrcholí velikonoční období, čas od Velikonoc. Ježíš se po vzkříšení 40 dní zjevoval lidem, mluvil s nimi, jedl, potěšoval, otevíral oči (cesta do Emauz). Vedl k modlitbě, připravoval učedníky na to, co přijde. Trochu jinak, ale pokračoval v tom, co dělal v době svého pozemského života. Čtyřicátý den po Velikonocích byl od nich vzat vzhůru, zastřel ho oblak. (Sk 1) Oni se vrátili do Jeruzaléma a podle toho, jak jim to Ježíš řekl, čekali na Ducha svatého. Nevím, jak si něco takového představovali. Lukáš ve Skutcích píše, že byli spolu v jakési horní místnosti a vytrvale se modlili. Představuji si směs strachu, smutku, radosti, očekávání, nejistoty. Hlasité modlitby se střídají s tichem, občas se začne zpívat, někdo recituje žalm. Někdo odejde na trh a přinese něco k jídlu. Možná jsou tam s nimi i děti, s něčím si hrají. Někdo usne. V Bibli je ta doba popsána stručně, toto je moje přemýšlení, jak to čekání mohlo probíhat.

A pak se to stalo. Jsou letnice, svátek, kdy se připomíná dar Zákona. Jeruzalém je plný lidí, přišlo sem mnoho zbožných židů nejen z Jeruzaléma. Strhne se jakoby vítr, na hlavách apoštolů jsou jakoby ohnivé jazyky. (Nejde to popsat, proto tolik těch "jakoby".) A oni začnou mluvit. Srozumitelně, živě, jasně. Někteří je považují za opilé. Petr káže o Ježíšovi. Toho Ježíše, kterého jste znali, člověka z Nazareta, ukřižovaného, pohřbeného, smrt neudržela ve své moci. Bůh ho vytáhl, vyvýšil, vzal k sobě. On je Pán, Mesiáš. Mnoho lidí v ten den uvěřilo, byli pak spolu, lámali chléb, modlili se. Vznikla církev. (Kupodivu) se dožila až dneška. Slavíme narozeniny. Narozeniny církve (ne té naší ČCE, ale církve svaté obecné...).

Bible není klidná kniha, je plná napětí. Nikdy (doufám) nebudeme mít jasno ve všem, nebudeme mít věci víry zaškatulkované, zaknihované, zmapované. I konfirmandi mají něco vědět, ale zůstat

přítom otevření novému, dalšímu poznávání, proměňování za strany Pána Boha.

Zamyslíme se teď nad některými biblickými napětími. V Kázání na hoře čteme Ježíšovu výzvu k modlitbě v tichu, samotě, v komůrce za zavřenými dveřmi. Tak nějak to možná vypadalo před tím velkolepým letničním shromážděním. Ale je to výzvou i pro dobu církve, dobu velkých shromáždění, růstu nových sborů. Odcházejte do samoty, do pokojíku, do ticha. I Ježíš během svého života odcházel (od davu, který ho potřeboval) do ticha. Sedl na loď a odjel na druhý břeh, aby se o samotě modlil. (Velká) shromáždění má, musí střídat modlitba o samotě.

Mluvení musí střídat ticho. Je dobré říkat "ztišíme se k modlitbě". Má-li modlitba být rozhovorem s Bohem, musíme mu nechat prostor, aby promluvil. Tím prostorem je jednak čas (ticho, mezera), ale i jakési naše ztichnutí, ztišení. Postoj ticha, otevřenosti. Nabídnutí sebe Bohu. Odevzdání. Nám asi většinou nehrozí, že bychom se okázale modlili na nárožích (což kritizuje Ježíš u farizeů), ale to, že Pána Boha nepustíme ke slovu, resp. nějak s jeho odpověďmi nepočítáme, to nám hrozí dnes stejně jako jim tenkrát. Čím více slov, tím je pravděpodobnější, že nebude čas na odpověď.

Další napětí: za co se modlit? Vždyť čteme, že Otec stejně ví, co potřebujeme. Neznamená to tedy nemodlit se vůbec? Vedle části Kázání na hoře o modlitbě jsem přečetla příběh z Lukášova evangelia. Smutný průvod směřuje na hřbitov. Odnášejí jediného syna vdovy z Naim. Neskutečná bolest je spojená i s obavami, co bude s vdovou dál, kdo se o ni postará. Tento smutný průvod potká Ježíš a je mu vdovy líto. Zastaví průvod slovem: Neplač. Syna vrátí živého matce. Není zde o modlitbě ani zmínka. Ježíš (šel náhodou kolem...) slyší pláč, vidí neštěstí, je hnut soucitem, nabízí pomoc. To je ten "otec, který ví, co potřebujeme".

Nemusíte nic říkat, Bůh vidí slzy, cítí váš smutek, cítí ho sám na sobě, přichází na pomoc. Nevíme, jak život vdovy a jejího syna pokračoval. Možná večer nevěřičně (jaké máme hezké české slovo) klečela ve své komůrce u postele, plakala, děkovala.... Mohli bychom vymyslet apokryfní příběh, jak se stala dětskou lékařkou nebo založila fond na podporu vdov, možná středisko diakonie. Nedostane se všem zázračné pomoci od Ježíše, hodně práce, soucitu, pomoci si musíme poskytnout my lidé navzájem.

Další: Už v bibli je napětí mezi vírou a skutky. Při přemýšlení o Kázání na hoře už jsme na to taky narazili. Dnes mluvíme o modlitbě, o církvi a o diakonii. O první církvi čteme několik věcí: lidé, kteří uvěřili, poslouchali kázání apoštolů, byli spolu, lámali chléb, modlili se. (Sk 2) Církev nevznikla jako spolek přátel ukřižovaného ani spolek přátel vzkříšeného. Na začátku církve (a snad doteď pořád) je působení Ducha Božího. Ten dává církvi vzniknout, uvádí do pohybu, udržuje při životě. Hlavou církve je Ježíš Kristus. Modlitbou a čtením Písma zůstáváme ve spojení s hlavou, s tím hlavním, nezbytným. Zároveň ti první křesťané už od začátku byli spolu, sdíleli se, dělali sbírky, pečovali o vdovy, sirotky, podporovali chudé sbory... Lámali chléb. Nejen se scházeli k večeři Páně, ale i se sdíleli o jídlo s těmi, kdo měli málo. Církev by nebyla církví, kdyby ji nezaložil Duch svatý, kdybychom se nemodlili a kdyby nebyla diakonie. Je potřeba obojí: vztah k Pánu Bohu a vztahy mezi lidmi. Diakonie - zájem o druhého, služba, pomoc. Těm uvnitř i těm ven. Je správné, že Diakonie je službou lidem z církve i lidem, kteří v církvi nejsou. I skrze tuto službu se dostává k lidem Boží láska. Je dobré slavit narozeniny církve a Den Diakonie najednou. A ještě upřesnění: nejde jen o tu Diakonii s velkým D, jde o všechny mezilidské diakonie, neboli pomáhání. Služba, pomoc, to je víra, která se projevuje konkrétním skutkem lásky. Pane Bože, děkujeme, že působíš, oživuješ, dáváš sílu vytrvat, pomáháš věřit, zcitlivuješ svědomí, vedeš ke službě. Amen.

Píseň: 368 Ó tvůrce Duchu svatý, přijď' (pěvecký sbor)

Vyznání vin a slovo milosti (liturgie D. Hellera pro Den Diakonie)
/P/ Ježíši Kriste, ty jsi náš Pán a bratr. Tvoje láska je větší než naše srdce. Děkujeme Ti, že nás přijímáš.
Děkujeme Ti, že Ti můžeme svěřit všechno, to, co nás svírá, i to, co nás odděluje od tebe, od nás samotných a od druhých lidí.
Prosíme, odpusť nám pro všechno, čím jsme sešli z Tvých přímých cest lásky a pravdy, čím jsme zklamali Tvou důvěru a Tvé očekávání.
Prosíme, pomoz nám vnímat naše temné stránky, aniž bychom propadali strachu nebo zoufalství.

Prosíme, pomoz nám poznávat i přijímat sebe sama i lidi kolem nás. Pomoz nám, abychom se uměli otevírat druhým lidem a abychom se k nim dovedli sklánět – tam, kde je to třeba.

Daruj nám nové společenství s Tebou a spolu navzájem.

O to společně prosme Pána slovy „Pane, smiluj se nad námi!“ – S: Pane, smiluj se nad námi!

/P/ Přijměte do svých srdcí slovo svrchované milosti Boží:

Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty. Blaze tomu, jemuž Hospodin nepočítá hřích. (Ř 4,5.7-8)

(Amen)

(/P/ Všichni, kdo se spolu se mnou odevzdáváte do rukou Božího milosrdenství, řekněme k tomu společně své „Amen“ – S: Amen.)

Pozdravení pokoje

Vyznání víry - písní 605 My vyznáváme

Večeře Páně

Pozdvihněme svá srdce k Pánu! Vzdávejme mu díky!

Preface

Nebeský Otče, děkujeme Ti, že nás zveš do svého království, kde nerozhoduje množství vykonané práce, ani síla ani slabost člověka, ani jeho povaha, ale jen Tvá láska a milosrdenství. Děkujeme Ti za Tvého Syna, který nás netiskne k zemi naší nízkosti ani ke zdi našeho zoufalství, ale táhne nás k Tobě. Děkujeme Ti, žeš jej poslal na svět, když přišla plnost času. V něm se Tvé Slovo stalo tělem, láska obětí a naděje skutečností.

Epikléze a Slova ustanovení

Protože nám to přikázal, scházíme se kolem jeho stolu, a prosíme Tě, Otče: Sešli na tuto hostinu Ducha, dárce života: on mluvil skrze Mojžíše a proroky, svým stínem zahalil pannu Marii, sestoupil na Ježíše v Jordánu a na apoštoly v den letnic.

At' tento Duch Tvůrce dovede k naplnění slova tvého milovaného Syna. On v tu noc, kdy byl vydán, vzal chléb, vzdal ti díky a požehnal, lámal, dával svým učedníkům a řekl: Vezměte a jezte z toho všichni; toto je moje tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku. Po večeři vzal také kalich, vzdal ti díky a požehnal,

dal svým učedníkům a řekl: Vezměte a pijte z něho všichni; toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů. Toto je smlouva nová a věčná. To konejte na mou památku.

Memento

Rozpomeň se, Pane, na svou jednu, svatou, všeobecnou a apoštolskou církev, rozptýlenou po celém světě. Ved' nás k jednotě v různosti, úctě k druhým a ke smíření. Pamatuji na všechny, které máme rádi, i na ty, kterým dlužíme lásku. Pamatuji na nemocné, nešťastné a opuštěné. A až se naplní čas a skončí naše pozemské putování, dej, ať se se všemi, kdo v Tebe věří, i s těmi, kdo Tě hledají s upřímným srdcem, setkáme ve tvém království, ve slávě našeho Pána a bratra Ježíše Krista, jehož slovy se k Tobě, Otče, společně modlíme:

/S/ Otče náš... Amen.

Písně k přijímání: 178, 367, 371, 373

Modlitba po přijímání

Bože, dárce svobody a naděje:
zbavuješ nás strachu, úzkosti a pocitu ohrožení
a Tvůj Syn, ukřižovaný a vzkříšený,
je odpovědí na naše otázky a potřeby.
Daruj nám všem, svým dětem,
abychom dokázali žít ze své víry
a svému okolí byli věrohodnými svědky o Tvé lásce.
Prosíme Tě o to skrze Ježíše Krista, našeho Pána.
.... přímluvné modlitby...
Amen.

Píseň: Svítá 65 *Žalm 150 - Haleluja, chvalte Pána*
Ohlášky, sbírka

Poslání: Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jedněte s nimi. (Mt 7,12)

Požehnaní: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 510 *Ó Pane můj, pokoj ať tvůj*